

## РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Евгения Николова Коцева – Владимирова, член на научното жури по конкурса, обявен от СУ „Св. Климент Охридски” за заемане на академичната длъжност „доцент” по област на висшето образование 3. социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. право (наказателен процес) в Юридически факултет, катедра „Наказателноправни науки”, публикуван в Държавен вестник брой 96 от 6 декември 2012 г.

Конкурсът, обявен от Софийския университет „Св. Климент Охридски”, за заемане на академичната длъжност „доцент” по област на висшето образование 3. социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. право (наказателен процес) в Юридически факултет, катедра „Наказателноправни науки”, е публикуван в Държавен вестник, бр. 96 от 6 декември 2012 г. Единствен кандидат в него е гл. ас. д-р Георги Иванов Митов.

Няма допуснати нарушения в процедурата.

В конкурса кандидатът участва с две монографии и двадесет и една студии, статии и доклади. Всички представени за оценка трудове се различават от докторската му дисертация, която е защитил през 2010 г. на тема „Същност на касационното производство по наказателни дела”.

1. Академично развитие, преподавателска дейност и творческа активност на кандидата

Георги Митов завършва семестриално Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски” през 1987 г. и се дипломира

през 1988 г. След стаж в Софийски градски съд, през 1989 г. постъпва като асистент в Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. През 1995 г. е повишен в старши асистент, а през 1997 г. – в главен асистент.

От 1995 г. с решение на Факултетния съвет на Юридическия факултет му е възложено да чете самостоятелен лекционен курс по Наказателно-изпълнително право (Изпълнение на наказанията). От 2005 г. чете лекционен курс по Международен наказателен процес, а от 2010 г. – лекционен курс по Международно сътрудничество по наказателни дела. От 2011 г. чете самостоятелен лекционен курс по Наказателен процес.

От 1994 г. и досега преподава в Юридическия факултет на Великотърновски университет ”Св. св. Кирил и Методий” като чете лекционни курсове по Наказателно-изпълнително право (Изпълнение на наказанията), Международен наказателен процес. Още от постъпването са му възлагани отделни лекции, а по-късно чете и пълния лекционен курс по Наказателен процес.

Познавам преподавателската дейност на кандидата и считам, че тя може да получи висока оценка. Законодателството в областта на преподаваните от него дисциплини е динамично, което той съобразява в работата си като периодично обновява учебния материал. Прилага съвременните педагогически методи при работата си със студентите. Научните му занимания и систематичните познания, които има в преподаваните области, му позволяват да води интересни лекционни курсове, които без да губят необходимото високо теоретично ниво, са същевременно практически ориентирани. Високо се оценява от студентите също, че д-р Митов е спокоен и обективен екзаминатор.

Кандидатът има богат практически опит, който му помага при преподавателската и научна дейност. Вписан е като адвокат в Софийската адвокатска колегия (от 1994 г.), член на Правния съвет при Президента на

Република България и заместник-председател на Комисията по помилване при Президента (2002 – 2012 г.), член на експертна работна група за правно-политически анализ към министър-председателя на Република България (2006 – 2009 г.). Тази ангажираност също го изгражда като уважаван учен и практикуващ юрист. Мнението му се търси и цени не само при решаването на конкретни казуси, но и в хода на изработването и приемането на нормативни актове.

Участвал е в редица международни проекти в областта на неговите научни интереси.

2. Приносни моменти в научните трудове, представени от кандидата за рецензиране

В конкурса гл.ас. д-р Георги Митов участва с две монографии и двадесет и една студии, статии и доклади. Така представените материали, като обем и като насоченост, показват способностите на кандидата за научно-изследователската и преподавателска дейност. Като учен Георги Митов се отличава с изключително трудолюбие и упоритост при постигане на целите. Анализът на приложения списък с публикации показва способността му да подбира важни проблеми в научните области, в които проявява интерес и да разработва съществени въпроси с теоретично и практическо значение. Редом с това като положителен момент може да бъде посочено и търсенето на интердисциплинарни проблеми с важно практическо значение.

С удоволствие констатирам точния език на автора в представените съчинения и уменията му да представи разглежданите въпроси по достъпен, но същевременно аргументиран и обоснован начин.

2.1. Кандидатът представя монографията „Възобновяване на наказателни дела”, С.: Сиби, 2011, в обем от 216 страници като хабилитационен труд.

Монографията представлява първото съвременно изследване у нас на института на възобновяването на наказателни дела. Самото цялостно разработване на този важен за теорията и практиката въпрос може да бъде оценено много високо. Практико-приложната насоченост на предлаганите решения на редица неуредени въпроси и празноти в законовата уредба на този институт прави трудът изключително ценен за практикуващите юристи в областта на наказателното правораздаване.

В първа глава авторът разглежда историческото развитие, същността и характеристиката на възобновяването на наказателни дела като контролен механизъм. Проследяването на историческото развитие на института не е самоцелно, а в него е акцентирано на основните проявни черти, които позволяват да се изясни същността на това производство.

Приносен момент е застъпената теза, че основните характеристики и особености на възобновяването на наказателните дела като контролен механизъм произтичат само от характера на проверявания съдебен акт като влязъл в сила. Задълбочено и всеобхватно е аргументирана критика на застъпваната в правната литература теза, че „извънредността” на този способ за контрол се определя също от ограничения кръг лица, които поставят в ход самото производство по възобновяване, както и от специфичните основания. На базата на това е направен обоснован извод, че тези две характеристики са резултат от характера на проверявания съдебен акт като влязъл в сила, поради което спецификата в легитимираните лица и основанията е пряк резултат от това.

За първи път в процесуалната ни литература се прави цялостен анализ на възобновяването на наказателни дела при допуснати съществени нарушения по чл. 348, ал. 1, т. 1 – 3 НПК на съдебни актове по чл. 354, ал. 2, т. 2 и ал. 5 НПК, както и по присъди, решения и определения, непроверени по касационен ред по жалба или протест на страната, в чийто интерес се предлага отмяната – основание по чл. 422, ал. 1, т. 5 от НПК. Разкриването на

същността на това производство води до извода за неговата самостоятелност, коренно различаващо се от производството по другите основания за възобновяване. Авторът го определя като „квазикасация”. За обосноваване на тази теза подробно в труда са съпоставени основните различия при това производство в сравнение с другите основания за възобновяване, спецификата на съдебните актове като непроверени по касационен ред или съдебни актове по чл. 354, ал. 2, т. 2 и ал. 5 НПК и специфичните правомощията на ВКС при тази проверка. Това също има приносен характер.

Във втора глава авторът изяснява съдържанието на всяко от основанията за възобновяване на наказателните дела по чл. 422, ал. 1 НПК. Направен е обобщен анализ на основанията за възобновяване и са изведени техните основни характеристики. В тази насока следва да бъде открито и оценено положително сравнението на тези основания с касационните основания, като основания при контролно-отменителен способ за проверка на съдебните актове.

Принос на кандидата са и предложенията *de lege ferenda* в някои от основанията за възобновяване. Висока оценка заслужава изясняването на понятието „неистинско” доказателство и съотношението му с неистинско доказателствено средство, както и предложение в чл. 422, ал. 1, т. 1 НПК да се включи и невярното заключение на вещото лице и неверният превод или тълкувание поради тясната им връзка с доказателствена съвкупност по делото. При основанието по чл. 422, ал. 1, т. 6 НПК се прави предложение за допълване на това основание с предаването въз основа на европейската заповед за арест. Предлага се ново основание за възобновяване на наказателното производство – когато Конституционният съд признае закон, който е приложен по конкретното наказателно дело, за несъответстващ на Конституцията. Всички тези предположения са резултат от всеобхватен анализ на действащата правна уредба и са добре мотивирани в изложението.

Глава трета е посветена на възобновяване на наказателното дело по искане на задочно осъдения поради неучастието му в наказателното производство. Като приносен момент може да се посочи изясняването на предназначението на това основание за възобновяване като гаранция за правата на обвиняемия за лично участие в наказателното производство. Същевременно е анализирано съответствието на действащото правило с минималните стандарти на чл. 6, § 3, б. „с” и „d” ЕКПЧ за лично участие на обвиняемия в процесуалните действия, предприети срещу него в рамките на наказателното производство като част от изискванията за правото на справедлив съдебен процес по чл. 6, § 1 ЕКПЧ. Обоснован е изводът, че възобновяването по искане на задочно осъдения не е самостоятелен вид възобновяване, а се подчинява на общите правила. Разликата е в основанията, което в конкретния случай е неучастието му в наказателното производство. Този теоретичен извод има приносен характер и дава възможност за прилагане на общите правила за възобновяване в процедурата при възобновяване по искане на задочно осъден.

Четвърта глава е изключително полезна за практикуващите поради проследяването на основните въпроси на това производство, извън основанията за възобновяване, и даването на разрешения на много спорни и неуредени въпроси.

Като принос може да се посочи и формулирането на възприетите от законодателя принципи при определяне на кръга на оправомощените лица да започнат производството по възобновяване за съотношението между държавния и частния интерес – защитата на интереса на отделната личност (частния интерес на лицето) се осъществява само чрез държавния (обществен) интерес или чрез баланс в съчетаването на държавния и частния интерес и съвместното им упражняване. На основата на подробен сравнителноправен анализ на отделни законодателни решения се определя мястото на действащото българско законодателно решение като проявление

на най-тясното схващане – „служебно” започване – по предложение на прокурора, където „поправянето на сгрешения” съдебен акт е ангажимент на самата държава (в лицето на прокурора), като лицата, които имат интерес от това (осъдения, пострадалия и други) могат да сезират прокурора и по негова преценка да се иска започване на производство по възобновяване. Направени са добре мотивирани предложения за разширяване на възможността на осъденото лице да инициира проверката по реда на този извънреден способ на всички основания.

Особено полезен за практиката е направеният анализ на механизма за установяването на всяко от основанията за възобновяване и по-конкретно възможностите за установяването на основанието по чл. 422, ал.1, т. 3 НПК – компетентния орган, който може да извърши разследването, реда и сроковете за това разследване и други.

Приносен момент е предложението отказът на окръжният, съответно военният прокурор или ръководителят на специализираната прокуратура, да бъде обжалван по съдебен ред с частна жалба пред Върховния касационен съд.

Авторът подробно се спира и изяснява същността на правомощията на ВКС като контролно-отменителни и спецификата им на базата на съпоставянето им с правомощията на касационния съд при касационното производство. Особено внимание е отделено на правомощията на съда при основанието по чл. 422, ал. 1, т. 5 НПК – т.нар. „квазикасация”. Сравнителният анализ в тази хипотеза допринася за изясняване на същността и специфичните характеристики на това производство, различаващо се от другите основания за възобновяване.

2.2. За участието си в конкурса кандидатът представя още една монография (в съавторство) и двадесет и една статии, които са публикувани в авторитетни научни списания – „Съвременно право”, „De jure” и електронното издание на правноинформационната система „Апис”.

Представената втора монография (в съавторство) „Пробация и пробационни служби. Европейска перспектива” и четирите статии, включени в тематичния кръг, посветен на същността и изпълнение на наказанието пробация и изграждане на пробационната система в Република България, установяват научен интерес на автора във втората област на творческа активност – на наказателноизпълнителното право. В тях са разработени въпроси, свързани с наказанието пробация и изграждането на пробационната система в България. Тези материали са с голяма теоретична и практическа значимост с оглед на момента на написването им – преди и веднага след приемане на това наказание в санкционната ни система и липсата на изследвания в тази област. Приносен момент е възприемането на някои от направените предложения на автора за усъвършенстване на законодателството от законодателя като понастоящем те представляват действащо право.

В представените статии (включени в списъка с публикации под № 1, 2, 16) на необходимото теоретично ниво са разработени отделни проблеми на наказателното правораздаване като поправянето на явна фактическа грешка по наказателни дела, понятието „наказателно преследване” и други, които могат да бъдат оценени като принос в теорията на практиката на наказателния процес.

Принос на кандидата с практическа значимост са разработените въпроси за приложение на институти на наказателния процес в дисциплинарното производство по Закона за адвокатурата (обвинение, споразумение и други).

### 3. Заключение

На основата на изложеното по-горе смятам, че кандидатът е изпълнил законовите изисквания на чл. 24, ал. 1 от Закона за развитието на академичния състав в Република България. С оглед на научните достойнства и приноси моменти в научната продукция и отличните ми впечатления от преподавателската дейност препоръчвам на научното жури да предложни на Факултетния съвет да бъде избран гл.ас. д-р Георги Иванов Митов на академичната длъжност „доцент” по област на висшето образование 3. социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. право (наказателен процес).

19.03.2013 г.

проф.д-р Евгения Коцева – Владимирова